

Sygn. akt V CZ 54/11

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa D. W. i M. W.

przeciwko Bankowi Spółdzielczemu w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 lipca 2011 r.,

zażalenia strony pozwanej na orzeczenie o kosztach, zawarte w wyroku

Sądu Apelacyjnego

z dnia 2 marca 2011 r.,

uchyla orzeczenie o kosztach zamieszczone w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 2 marca 2011 r. i w tym zakresie przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 2 marca 2011 r. Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i oddalił powództwo, nie obciążając powodów kosztami procesu za obie instancje.

Nieobciążenie powodów w całości kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd Apelacyjny uzasadnił ich wadliwą oceną prawną skuteczności dochodzonego roszczenia oraz zmniejszeniem możliwości zarobkowych wskutek zajęcia komorniczego sprzętu rolniczego.

W zażaleniu pozwany wniósł o zmianę orzeczenia o kosztach procesu i zasądzenie na jego rzecz od powodów kwoty 10.865 zł z tego tytułu za obie instancje. Domagał się również zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 98 i 102 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zastosowanie art. 102 k.p.c. następuje „w wypadkach szczególnie uzasadnionych”, pozwalających na odstępnie od podstawowej zasady orzekania o kosztach procesu, a mianowicie zasady odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c.). Przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mogą być brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy oraz odnoszące się do stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Do tych okoliczności Sąd Apelacyjny się odniósł, ale w sposób niewystarczający.

Zastrzeżenia budzi uwzględnienie na korzyść powodów ich błędnej oceny prawnej roszczenia (bezzasadnego roszczenia) i to przy bezspornych zasadniczo okolicznościach faktycznych. Rozpoznawana sprawa nie miała przy tym charakteru „uprzywilejowanego” pod względem podmiotowym i przedmiotowym, jej podłożem było bowiem prowadzenie przez powodów dużej rolniczej działalności gospodarczej.

Sąd odnotował zmniejszenie się dochodów powodów w wyniku zajęcia komorniczego, ale to stwierdzenie nie daje się miarodajnie zweryfikować w sytuacji, w której powodowie są właścicielami dużego gospodarstwa rolnego o powierzchni

130 ha. Sąd Apelacyjny nie odniósł się ponadto do treści postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 4 grudnia 2009 r., uwzględniającego częściowo wniosek powodów o zwolnienie od kosztów sądowych, i do motywów tego rozstrzygnięcia. Na tym tle powstają wątpliwości również co do całkowitego nieobciążenia powodów kosztami za obie instancje.

W przedstawionej sytuacji, bez pogłębionego stanowiska Sądu Apelacyjnego, utrudniona jest kontrola instancyjna zaskarżonego postanowienia. Należało zatem orzec jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c.).